

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 17 (224) ЛІСТАПАД 2016 ГОДА

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫМАЎКА

Рот нараспашку, язык на плячо

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

СІТУАЦЫЯ Ў СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ ДАЛЕЙ ПАГОРШЫЛАСЯ

Нацыянальны статыстычны камітэт паведаміў пра становішча сельскай гаспадркі Гарадоцкага раёна за тры кварталы 2016 года. Лічбы сведчаць пра пагаршэнне амаль усіх паказчыкаў гаспадарчай дзейнасці сельгаспрадпрыемстваў раёна.

Нацстаткамітэт паведамляе, што вытворчасць сельгаспрадукцыі ў Гарадоцкім раёне за 9 месяцаў гэтага года дасягнула толькі 93,6% ад узроўня папярэдняга года. Пазітыўна тут толькі тое, што ў мінулым годзе гэты паказчык ў параўнанні з 2014 годам быў 90,9 %.

Падзенне сельскагаспадарчай вытворчасці звязана з тым, што па-першае адбыўся недабор зернавых, якіх сабралі ў гэтым годзе 25,2 тысячы тон, а годам раней было 30,8 тысячы тон. А ўраджайнасць адрозніваецца не значна: ў гэтым годзе 21,2 ц/га, а ў мінулым — 22,6 ц/га. Але варта улічваць, што гэта яшчэ бункерная ўраджайнасць, а не пасля перапрацоўкі.

На падзенне вытворчасці паўплывала і скарачэнне жывёлы на сельгаспрадпрыемствах раёна. Так статак буйной рагатай жывёлы ў раёне скараціўся з 14 961 галавы да 14194 — амаль на 800, а колькасць свінняў на комплексе «Паўночны» паменшыла з 48 015 галоў да 44 006 — больш чым на чатыры тысячы.

Адпаведна зменшылася і рэалізацыя мяса жывёл і птушкі ў жывой вазе з 5934 тон да 5899 тон, яек з 120,433 млн. штук да 107,431 млн. штук, а таксама малака 20035 тон да 18 909 тон за дзевяць месяцаў 2016 года.

Дарэчы сітуацыя з малаком у раёне даволі дзіўная. Афіцыйная статыстыка паведамляе, што колькасць кароў у раёне вырасла з 5609 да 5645 галоў, іх сярэднія надоі таксама павялічыліся з 3331 кг да 3417. Таму і дзіўна, што кароў стала болей, надояў болей, а малака на рэалізацыю менш. Гэтая дзіўнасць мусіць і прымусіла ўлады з мінулага года спыніць публікацыю статыстыкі малакавытворчасці па гаспадарках раёна на старонках «Гарадоцкага весніка», калі публікаваліся дзіўныя лічбы.

Адну пазітыўную рэч варта адзначыць, што падзенне сельскагаспадарчай вытворчасці ў шэрагу раёнаў Віцебскай вобласці Шумілінскім, Браслаўскім і г.д. яшчэ большае.

Л. Антонаў

НЕРУХОМАСЦЬ

БЯРЫЦЕ ТОЛЬКІ Ў АРЭНДУ

У Гарадоцкім раёне ёсць маёмасць для здачы ў арэнду, а на продаж няма. Паводле інфармацыі з Адзінай інфармацыйнай базы невыкарыстоўваемай дзяржаўнай маёмасці, якую стварыў Дзяржаўны камітэт па маёмасці, ў Гарадоцкім раёне няма аб'ектаў маёмасці на продаж, але маецца больш 25 аб'ектаў для здачы ў арэнду па максімальнаму каэфіцыенту прывабнасці.

Дадзеная база маёмасці, якая прапануецца ў арэнду, пачынаецца з маёмасці Віцебскага філіяла Рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Белтэлекам», які прапануе ў Гарадку арэндаваць... 1(!) кв. м. падвальнага памяшкання ў будынку сувязі па вул. К. Маркса д. 89-1. Арэндадаўца мяркуе, што гэта памяшканне можа выкарыстоўвацца для аказання бытавых паслугаў па ўборцы памяшканняў РУП «Белтэлекам». Пры гэтым уласнік лічыць, што каэфіцыент попыту на нерухомасць, яго тэхнічны стан і камерцыйная выгада максімальная і ацэнена ў 3 балы па шкале ад 0,5 да 3. Пры гэтым уласнік адзначае, што праз гэта памяшканне павінен быць забяспечан доступ да памяшкання плошчай 3,1 кв. м.

Значную частку прапаноў па арэндзе памяшканняў прапануе Гарадоцкая райкінавідэасетка. Сярод сямі прапаноў пераважна нежылыя памяшканні, якія размяшчаюцца па адрасу г. Гарадок, вул. Савецкая д. 10а ў памяшканні склада. Гэтыя памяшканні маюць памеры ад 23 да 92 кв.м. і ўласнік таксама вызначыў каэфіцыент попыту на нерухомасць, яго тэхнічны стан і камерцыйную выгаду гэтых памяшканняў максімальна ў 3 балы.

Наогул, сярод вызначаных каэфіцыентаў няма каэфіцыентаў менш 3, што з'яўляецца дзіўным падыходам пры вызначэнні каэфіцыента попыту на нерухомасць, яго тэхнічны стан і камерцыйную выгаду ў раёне, дзе крызіс развіваецца буйнымі тэмпамі, а плацежаздольнасць насельніцтва сярод апошніх 20 раёнаў краіны.

Арэндадаўцам таксама прапануецца ўзяць у арэнду частку кароўніка плошчай 344 кв.м. ў в. Вышадкі КУСГП імя Дзімітрава для ўтрымання жывёлы. Перавагай дадзенай прапановы ўласнік лічыць месцазнаходжання аб'екта на адлегласці 10 м ад галоўнай дарогі.

У арэнду прапануюцца самыя разнастайныя аб'екта і аддзеламі культуры і адукацыі Гарадоцкага райвыканкаму, Гарадоцкім прадпрыемствам кацельных і цеплавых сетак. Толькі няма ніякіх аб'ектаў, якія ўласнікі невыкарыстоўваемай маёмасці гатовы прадаць, не выкарыстоўваючы «даенне» прадпрымальніка праз сістэму арэнды.

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ІНАВАЦЫЯ ЎЛАДАЎ

КАТАННЕ НА ЛЫЖАХ ПЛАТНАЕ

У Гарадку катанне на лыжах стала платным. Але хутка плата для жыхароў Гарадоччыны паменшылася ў два разы.

Гэты зімовы сезон для аматараў лыжнага спорту ў Гарадку распачаўся з таго, што ўваход на лыжаролерную трасу ў Вараб'ёвых гарах стаў платным у памеры 2 рублёў на дзень. Але не надоўга.

Мінулыя выхадныя былі адзначаны масавым незадавальненнем жыхароў Гарадка, якія на сваіх лыжах жадала пакатацца на лыжаролернай трасе. Незадавальненне выклікала ўвядзенне гаспадаром трасы "Віцебскім абласным цэнтрам алімпійскага рэзерву па зімніх відах спорту" платы за катанне на сваіх лыжах па трасе ў памеры 2 рублёў. Са слоў відавочцаў уваход на трасу без аплаты для жыхароў райцэнтра забаранялі два мужчыны, якія спасылалаіся на загад дырэктара віцебскай арганізацыі.

Сваё абурэнне жыхары Гарадка выказвалі нам, а таксама ў сацыяльных сетках, дзе размясцілі адзін квіток аплаты знаходжання на трасе коштам 2 руб. Таксама грамадзянеабяцалі скардзяцца ўладам на валюнтарызм рашэння ўласніка трасы.

Дзеля падрыхтоўкі інфармацыі пра сітуацыю на лыжаролернай трасе ў гэту пятніцу я наведаў Вараб'ёвы горы. Па лыжаролернай трасе каталася некалькі мясцовых аматараў лыжаў. Але пра аплату катання па трасе яны не чулі. Бо нікога ад гаспадароў трасы на аб'екце не было. А на адміністрацыйным будынку побач са старой аб'явай пра 2 рубля вісеў новы прэйкурант коштаў для аматараў лыжнага спорту, які аказваецца пачаў дзейнічаць яшчэ перад мінулымі выхаднымі з 11 лістапада.

У новым прэйскуранце паведамляецца пра дыферэнцаваны падыход па выкарыстанню трасы лыжнікамі. Так для жыхароў Гарадка ўстанавілі наступныя кошты: для дзяцей ва ўзросце да 12 гадоў катанне бясплатнае, для школьнікаў да 16 гадоў і пенсіянераў кошт 50 капеек, а для дарослага насельніцтва – 1 руб. Для іншагародніх аматараў кошты павялічаны ў два разы і дасягаюць 2 рублёў.

Таксама ў прэйскуранце прапісаны кошты і за выкарыстанне трасы пад час збораў і спаборніцтваў, як пры пражыванні ў гатэлі "Спартыўны Гарадок", так і без выкарыстанне гэтай паслугі – тады кошт павялічваецца за трасу ў два разы. А за правядзенне спаборніцтваў на трасе неабходна заплаціць 85 рублёў.

Зразумела што ўтрыманне трасы патрабуе выдаткаванне сродкаў і не малых. І гэтыя сродкі магчыма было б часткова сабраць з аматараў спорту, калі б спартыўныя функцыянеры зрабілі здаровы лад жыцця масавай з'явай у рэальнасці, а не на паперы. Бо ў справаздачах, якія абыякава ўспрымаюць улады арганізатары спорту рапартуюць амаль аб 20%(!) ахопе насельніцтва спартыўнымі заняткамі. Уявіце, калі б палова ад гэтай колькасці хаця бы раз у год з'явілася ў Вараб'ёвых гарах на трасе. Адразу на ўтрыманне трасы магчыма было б сабраць 1200 рублёў. А калі б на трасе мясцовыя ўлады арганізавалі бы штотыднёвыя спаборніцтвы адкрытагалыжнагапершанства "Гарадок – снежная сталіца" ў фармаце адкрытага першанства Гарадоцкай птушкафабрыкі, Гарадоцкага аграрна-тэхнічнага каледжа, Райвыканкама, сельсаветаў і г.д. хаця бы на працягу двух зімовых месяцаў, то гэта таксама бы спрыяла эканамічнаму ўмацаванню аб'екта і папулярызацыі здаровага ладу жыцця.

Леанід Гаравы

АРЭНДА

ЛЯСНОЕ ВОЗЕРА Ў АРЭНДУ ПА КАНКУРСУ

20 снежня Гарадоцкі райвыканкам плануе правесці гандаль у выглядзе конкурса на прадстаўленне ў арэнду возера Жодзень з фонда запасу для вядзення прамысловага рыбалоўства і арганізацыі платнай аматарскай рыбалкі з тэрмінам арэнды не менш 10 год.

На конкурс выстаўляецца возера Жодзень, якое размешчана на адлегласці 32 км на паўночны захад ад Гарадка каля вёсак Ноўка і Прудок Даўгапольскагасельсавета.Сума штогадовай арэнднай платы за возера Жодзень складае ўсяго толькі 222,6 рубля.

Умовай конкурса з'яўляецца прадстаўленне лепшай прапановы па эфектыўнасці выкарыстання рыбалоўнага ўгоддзя, абгрунтаванне неабходнасці набыцця і намераў па далейшаму выкарыстанню возера, а таксама стварэнне аб'ектаў добраўпарадкавання адпа-ведна схемы Гарадоцкага райвыканкама. Умовай таксама з'яўляецца прадстаў-ленне зарэгістраваным жыхарам в. Прудок і Ноўка льготных умоў ажыццяўлення платнай рыбалкі.

Для ўдзела ў конкурсе ўносіцца задатак у памеры 20% ад штогадовай арэнды — 44,52 рубля, які ўносіцца ў дзень падачы дакументаў. Пераможца конкурса мусіць кампенсаваць Гарадоцкаму райвыканкаму выдаткі на правядзенне конкурса, якія будуць паведамлены ў дзень правядзення конкурса. Дамова арэнды заключаецца з Віцебскім аблвыканкамам.

Возера Жодзень з'яўляецца акунёва-платвічнага класа, мае плошчу 0,53 кв. км. пры даўжыні 1,12 км і шырыні каля 0,9 км пры найбольшай глыбіні 5,4 м. Размешчана гэта возера ў басейне ракі Свіна. З яго выцякае ручэй і рэчка Прудніца і мае водазбор плошчай 62 кв. км.

Л. Антонаў

ПАЖАР

НАСЕЛЬНІЦТВА ВЫРАТАВАЛА ПАЦЯРПЕЛАГА

Паводле інфармацыі прэс-службы Віцебскага абласнога упраўлення МНС амаль у поўнач паступіла паведамленне аб пажары ў в. Ільназавод Бычыхінскага сельсавета.

25 лістапада ў 23-56 ў Гарадоцкі аддзел МНС паступіла паведамленне аб пажары дома ў в. Ільназавод. У выніку пажару ў доме знішчаны дах, пашкоджаны столевыя перакрыцце, маёмасць, сцены.

Да прыбыцця падраздзяленняў МНС насельніцтвам выратаваны грамадзянін 1958 г.н., непрацуючы. Грамадзяніна шпіталізавалі ў УАЗ «Гарадоцкая ЦРБ».

Прычына пажару высвятляецца.

Т. Гаражанка

НОЎ-ХАЎ

ПРАПАНУЮ Ў ПРЫНЦЫПЕ АДМЯНІЦЬ ВЫБАРЫ

Старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына заявіла, што рэферэндум аб павелічэнні тэрмінаў паўнамоцтваў прэзідэнта Беларусі і дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў можа адбыцца, «калі на тое будзе воля кіраўніка дзяржавы».

У інтэрв'ю БелаПАН Лідзія Ярмошына сказала: «Сама прапанова ні ў чым не супярэчыць міжнароднай практыцы. І яе рэалізацыя ў пэўным плане магла б спрыяць стабільнасці грамадства і некаторай эканоміі выдаткаў на выбары».

Праваабаронца «Вясны» ВалянцінСтэфановіч заявіў, што мае сустрэчную прапанову.

«У мяне ёсць сустрэчная прапанова для Лідзіі Ярмошынай. Я з ёй абсалютна згодны, што павелічэнне тэрміну прэзідэнцтва з пяці да сямі гадоў прывядзе да пэўнай эканоміі сродкаў, якія трацяцца на выбары, і дасць больш стабільнасці для нашага грамадства. Я цалкам з гэтым згодны. Я нават прапаную больш. Я прапаную ў прынцыпе адмяніць выбары. Гэта будзе яшчэ больш спрыяць стабільнасці ў грамадстве. Не трэба будзе штораз зганяць студэнтаў на выбары, адцягваць ад працы дырэктараў прадпрыемстваў, каб арганізоўваць гэтую яўку і зноў заганяць гэтых рабочых на выбары. Будзе вельмі добрая эканомія сродкаў. Толькі трэба на рэферэндуме спытаць, ці згодныя вы, каб прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь пажыццёва быў Аляксандр Лукашэнка. І ўнесці ў бюлетэні два варыянты адказаў: "так, не супраць" і "не, не супраць". І я думаю, што гэта будзе значна спрыяць стабільнасці ў грамадстве».

На пытанне, ці мае рацыю Ярмошына, калі кажа, што гэта не супярэчыць міжнароднай практыцы, Стэфановіч адказаў так: «Сама прапанова, можа, і не супярэчыць сусветнай практыцы. Але пры наяўнасці адной і той жа асобы пажыццёва пры ўладзе адназначна дэмакратыяй назваць такое складана. І з гэтага пункту гледжання я не бачу сэнсу — пяць гадоў, сем гадоў ці дваццаць адна і тая ж асоба знаходзіцца пры ўладзе. У гэтым сэнсе гэта нейкая бессэнсоўная прапанова. Таму я і прапаную выбары адмяніць, таму што гэта будзе вельмі значнай эканоміяй сродкаў у краіне. І зробіць грамадства стабільным — канчаткова».

Каментуючы карэспандэнту "Радыё Свабода" гэтую заяву, былы кандыдат у прэзідэнты і палітвязень Мікалай Статкевіч заявіў: «Я не лічу спадарыню Ярмошыну старшынёй нармальнага Цэнтравыбаркаму. Я не лічу гэтую інстытуцыю сапраўднай выбарчай камісіяй, як не лічу беларускія выбары сапраўднымі выбарамі. Адпаведнае і стаўленне да спадарыні Ярмошынай. Я лічу, што на знак удзячнасці за атрыманыя месцы ў Палаце прадстаўнікоў і Савеце Рэспублікі кіраўніцтва ЛДПБ вырашыла дагадзіць і выступіла з гэтай прапановай. Магчыма, гэта таксама і зандаж. Я не веру, што гэтае пытанне будзе вынесена на рэферэндум, таму што цяпер Беларусь знаходзіцца ў вельмі цяжкім эканамічным становішчы, расце сацыяльная напружанасць. І палітызаваць грамадства ў гэты час, тым больш прасоўваючы ідэю аб павелічэнні тэрміну паўнамоцтваў цяпер ужо відавочна непапулярнага кіраўніка дзяржавы, якога большасць ужо ненавідзіць, — гэта вар'яцтва. Яны на гэта не пойдуць. А калі пойдуць, то тут наступствы малапрадказальныя. Гэтая палітызацыя можа прывесці да вельмі шырокіх публічных праяваў незадаволенасці з невядомым канцом».

Ліберальна-дэмакратычная партыя прапанавала адначасова з выбарамі ў мясцовыя саветы ў 2018 годзе правесці рэферэндум па змене Канстытуцыі. ЛДП прапануе перайсці на прапарцыйна-мажарытарную сістэму выбараў, а таксама павялічыць тэрмін паўнамоцтваў чальцоў Савету Рэспублікі, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і дэпутатаў мясцовых саветаў з чатырох да пяці гадоў, а прэзідэнта — з пяці да сямі гадоў.

www.svaboda.org

КРЫМІНАЛ

МАЛАДЫ ЧАЛАВЕК ЗАНЯЎСЯ МАХЛЯРСТВАМ

«Гарадоцкі веснік» паведаміў пра ўзбуджэнне крымінальнай справы па ч. 2 арт. 209 Крымінальнага кодэксу ў адносінах да жыхара Пальмінкі, які для махлярства выкарыстаў сацыяльную сетку.

Крымінальная справа ўзбуджана ў адносінах да 26-гадовага жыхара з Пальмінкі, які мае непагашаную судзімасць за крадзёж. Маладому чалавеку пры наяўнасці судзімасці за крадзёж па ранейшаму жадалася лёгкіх грошаў і ён прыдумаў схему па якой вырашыў, што грошы самі будуць ісці да яго.

У сацыяльнай сетцы жыхар Пальмінкі выклаў інфармацыю пра тое, што ў'яўляецца прадпрымальнікам і займаецца дрэваапрацоўкай. Гэтую аб'яву ў сеціве заўважыў жыхар сталіцы, які зрабіў замову на піламатэрыялы, а таксама адправіў махляру грошы. Толькі вось дошкі мінчанін не пабачыў. На тэлефонныя званкі махляр не адказваў і грошы свайму кліенту на працягу некалькіх месяцаў не вяртаў.

Пацярпелы пакупнік звярнуўся ў падатковую інспекцыю. У рэестры ІП «Астап Бендер» з Пальмінцы не лічыўся. У адносінах нашага камбінатара узбуджана крымінальная справа па ч. 2 арт 209 КК РБ «Махлярства».

Л. Антонаў

ЗДАРЭННІ НА ВАДЗЕ

ПАТАНУЎ ЖЫХАР ГАРАДКА

Трое рыбакоў патанула за апошнія дні ў Пскоўскай вобласці. Сярод іх і жыхар Гарадка.

Паводле звестак інфармацыйных агенцтваў чарада няшчасных выпадкаў з рыбакамі ў Пскоўскай вобласці працягваецца. За апошнія дні на азёрах Пскоўшчыны патанула трое рыбакоў: у Вялікалукскім і Невельскім раёнах.

Так у нядзелю, 20 лістапада, двое мужчын патанулі ў возеры Балаздынь Вялікалуцкі раёна. А ўжо на наступны дзень, 21 лістапада, дапамога ратавальнікаў спатрэбілася ў суседнім Невельскім раёне, дзе патануў і жыхар Гарадка 1965 г.н., які апошні час пражываў у г. Невель.

Мясцовыя паліцыянты звярнуліся па дапамогу ў пошуках патанулага рыбака, распавялі «Камсамольскай праўдзе» ў прэс-службе ГУ МНС Расіі па Пскоўскай вобласці. З возера паблізу вёскі Дуброўка Пліскай воласці Невельскага раёна вадалазная група пажарна-выратавальнага атрада падняла цела загінулага 51-гадовага мужчыны.

Цела было перададзена супрацоўнікам паліцыі, а потым дастаўлена ў Гарадок.

Л. Антонаў

СМЕРЦЬ ШКОЛЬНІЦЫ

КРЫМІНАЛЬНАЯ СПРАВА ЗАВЕДЗЕНА

Упраўленне Следчага камітэту Мінскай вобласці распачало крымінальную справу пра здарэнне, у выніку якога 29 верасня ў Маладзечанскім раёне падчас збору бульбы загінула 13-гадовая школьніца.

Справа заведзеная паводле ч.2 артыкулу 165 КК аб неналежным выкананні абавязкаў гарантавання бяспекі жыцця і здароўя малалетняга асобай, на якую такія абавязкі былі ўскладзеныя спецыяльным даручэннем і дабраахвотна прынятыя, што пацягнула смерць ад неасцярожнасьці. Справа распачатая ў выніку расследавання, якое раней ішло па ч.2 арт. 317 — аб парушэнні правілаў дарожнага руху і эксплуатацыі транспартных сродкаў, што пацягнулі смерць чалавека. Як сцвярджае СК, парушэнні выяўленыя з боку службовых асобаў школы, з якой дзяўчынку накіравалі на збор бульбы. Кваліфікацыі дзеяньям службовых асобаў яшчэ не далі.

Дзяўчынку разам з аднакласнікамі на загад мясцовай адміністрацыі адправілі дапамагаць гаспадарцы збіраць бульбу. Яна загінула пад коламі грузавіка. Сцвярджаецца, нібы ў яе былі праблемы з слыхам і яна проста не пачула папераджальнага гудку кіроўцы. Загад дапамагчы сельскагаспадарчым прадпрыемствам быў падпісаны кіраўніком Маладзечанскага райвыканкаму Аляксандрам Яхнаўцом. Журналісты высветлілі, што, пасылаючы дзяцей «на бульбу», чыноўнікі парушылі адразу 6 законаў. Сведкі здарэння расказваюць, што ў той дзень на полі было каля паўтысячы чалавек, з іх чалавек 80 — школьнікі.

Паводле svaboda.org

РЕФЕРЕНДУМ-96

ЛУКАШЕНКО ВЫИГРАЛ, БЕЛАРУСЬ ПРОИГРАЛА

Авторитарный путь не был для Беларуси фатальным, но население и элиты клюнули на иллюзию «светлого прошлого».

История дает примеры «диктатур развития» вроде Сингапура, Южной Кореи, Китая. При помощи референдума, проведенного 20 лет назад, 24 ноября 1996 года, Александр Лукашенко сконцентрировал в своих руках колоссальные полномочия, но диктатуры развития не получилось.

Беларусь не стала восточноевропейским тигром, как об этом трубила государственная пресса в тучные годы роста ВВП и заработков на дрожжах российских субсидий. Сейчас ВВП и реальные доходы в минусе, причем это не временные трудности, а капитальный кризис всей белорусской модели, утверждают независимые экономисты.

Ее архитектор и сегодня пытается пустить пыль в глаза заезжей российской прессе, но получается совсем плохо.

Масса и номенклатура поддержали авторитаризм

А начиналось все для молодого президента очень даже хорошо. Лукашенко действительно был популярен, когда затевал в 1996-м референдум, имевший целью покончить с непокорностью другой ветви власти — Верховного Совета.

При проведении плебисцита президентская ветвь власти не утруждала себя политесом, действовала брутально, безжалостно прессинговала и откровенно запугивала политических противников. Оппозиция назвала это неконституционным захватом власти, переворотом. Для обеспечения своей победы президент тогда создал «фактически штурмовой отряд», говорит бывший депутат Верховного Совета Сергей Калякин.

По горячим следам оппозиционеры заявили и о фальсификации итогов референдума-96. В частности, подозрительно выглядел большой процент досрочного голосования (вот когда зародился этот «передовой опыт»!).

Однако, по утверждению доктора социологии, основателя НИСЭПИ Олега Манаева, большая часть белорусов осенью 1996 года доверяла президенту, поддерживала его предложения. Так что, надо думать, многие искренне голосовали за переделку Конституции под Лукашенко, надеясь, что наделенный царской властью «батька» лучше решит их проблемы, наладит жизнь.

Более того, в тучные 2000-е годы чувство правильного выбора в массе обывателей укрепилось. Доходы белорусов стабильно и впечатляюще по постсоветским меркам росли. Внутренних противников режима с их призывами бороться за демократию масса не особо слушала. «Таити, Таити… Нас и здесь неплохо кормят».

К тому же, отметил в комментарии для Naviny.by директор Института политических исследований «Политическая сфера» Андрей Казакевич, в 90-е годы у Лукашенко «сложился альянс со старой постсоветской номенклатурой, она хотела порядка, ясных для себя правил, то есть авторитарной системы, к которой привыкла».

Авторитаризм может давать преимущества «в оперативном плане», например за счет концентрации государственных ресурсов для решения социальных вопросов, преодоления кризисных явлений в экономике, говорит политолог. Но если говорить о развитии страны в долгосрочной перспективе, подчеркивает он, то «авторитарные системы — это минус, они имеют много издержек».

В частности, поскольку «выборов практически нет», то возникает проблема коммуникации власти с населением и, наконец, проблема перехода самой власти — «неясно, что будет потом», отметил собеседник.

Некоторые части населения выигрывают от авторитаризма, другие — от демократии, причем демократическое развитие не обязательно сразу приносит экономические преференции, «в этом тоже сложность выбора между авторитаризмом и демократией», подчеркнул Казакевич.

Тяжелое похмелье

Референдум-96 поссорил Лукашенко с Западом. Евросоюз отказался ратифицировать уже подписанный договор о сотрудничестве и партнерстве с Беларусью. Недавно белорусский президент, принимая важную делегацию из Брюсселя, прозрачно намекал, что не грех бы такой документ наконец заиметь. Да, не грех, но двадцать лет потеряно.

Тогда же, после референдума-96, ставка была сделана на «братскую интеграцию» с Россией. Некоторое время в Минске считали, что ухватили бога за бороду. Обильными российскими дотациями безо всяких реформ обеспечивалась динамика роста на старой советской индустриальной базе.

Но сказка закончилась. Переработка льготной российской нефти перестала приносить прежние барыши. А другие белорусские товары стали терять конкурентоспособность. Авторитарная модернизация ряда отраслей (цементная, стекольная, деревообработка) не дала должного эффекта.

О реформах заговорили не только оппозиционеры, независимые эксперты, но и люди в окружении президента. Однако реформировать массив госсобственности означает подточить устои авторитарной власти, заматеревшей за два десятилетия после референдума-96.

Архитектор модели собственноручно рушить ее не согласен, а поскольку он решает все, то трансформация блокирована. В итоге страна погрузилась в стагнацию, хотя социологические опросы (за которые поплатился разгромом НИСЭПИ) в последние годы показывали, что за перемены выступает солидное большинство населения. В таких системах, как у нас, механизм обратной связи сломан.

Мир ушел вперед, в новые технологические уклады, а белорусы беднеют и не видят света в конце тоннеля. Недавняя команда из уст Лукашенко снова поднять зарплаты до 500 долларов в следующем году грозит новой девальвацией, потому что волюнтаристскую установку можно выполнить только печатанием пустых денег.

Привязка же к России сегодня стала большой головной болью для белорусского руководства. Оно пытается усилить взаимодействие с Западом, но безреформ диверсифицировать внешнюю политику и торговлю не получится. А реформы противопоказаны персоналистскому режиму, выстроенному на итогах референдума-96. Всё, порочный круг замыкается.

Был ли этот вариант фатальным?

Политологи любят красивое выражение «точка бифуркации». Мог ли быть иной исход у политического противостояния 1996 года, могла ли Беларусь пойти другим путем?

«Авторитаризм не является проклятием для постсоветских стран», — говорит Казакевич. Он отмечает, что наряду с примерами автократий в Средней Азии, Азербайджане есть примеры Грузии, Украины, Молдовы, Кыргызстана, «в значительной степени» Армении, когда «можно говорить о проблемах с демократией, но это другие режимы». Ход событий в Беларуси также не был запрограммирован, ситуация могла развиваться и в совершенно другом направлении, считает Казакевич.

Эксперт минского аналитического центра «Стратегия» Валерий Карбалевич также не придерживается фаталистического взгляда. В 1996-м «шанс у общества, у демократических сил был», — заявил аналитик в комментарии для Naviny.by.

В частности, считает он, склонить чашу весов в свою пользу противники Лукашенко могли бы, «если бы удалось осенью 1996 года вывести на улицы столько же людей, как весной 96-го» (тогда прошла серия впечатляющих массовых акций протеста против политики президента, названная горячей весной).

Переломить ход событий могло бы и решение Конституционного суда об импичменте, «если бы не дрогнул [тогдашний глава КС Валерий] Тихиня». Иначе говоря, многое решали политическая воля, смелость конкретных действующих лиц, подчеркивает Карбалевич.

Так или иначе, история не терпит сослагательного наклонения. Двадцать лет назад белорусы позволили жестко переформатировать политическую систему под одного человека, надеясь, что таким образом получат процветание.

Но усиленные полномочия Лукашенко пустил прежде всего на то, чтобы обеспечить себе правление без конкуренции, создать ретромодель общественного устройства в советском стиле. По сути, он попытался остановить, заморозить время. Сегодня оно мстит.

Александр Класковский
naviny.by

МЕРКАВАННЕ

ТВАРИ СЛУЖАЩИЕ

Я вчера впервые увидела, как человека ведут на цепи. Не в кино про рабство, не в фильмах про садистов. Это были документальные кадры из белорусского суда.

В Слуцкий суд на цепи приводили Ивана Барбашинского. Того самого, брат которого «сам собой» умер в Жодинском СИЗО, а многочисленные следы от ударов тупым предметом на его теле, если верить милиции, тоже «сами собой» получились.

Того самого, который жил спокойно, никого не трогал, но однажды вечером возвращался со старшим братом из кафе и попался на глаза милиции.

Его водили в суд на цепи. НА ЦЕПИ! Как злостного преступника. Как нелюдя. Как зверя. А сегодня дали два года «химии» и выпустили.

Кто придумал такие правила? Кто и кому давал полномочия делать из людей животных и сажать на цепь? Из людей, вина которых еще даже не доказана.

Но даже если доказана! Только садисты так себя ведут. Только садисты могут додуматься сажать людей на цепь, водить «руки кверху за спину, носом в пол» и на полусогнутых; только извращенцы могут мочиться людям на голову и рассказывать им о своих диких сексуальных фантазиях. Как в одном ведомстве смогли собрать столько извращенцев?.. Чтобы такое сотворить, надо было по-настоящему стараться. Много лет усердно СТАРАТЬСЯ!!!

«Большое спасибо журналистам», — это были первые слова Ивана Барбашинского после того, как его выпустили из клетки.

А я хочу сказать, что это ненормально. НЕНОРМАЛЬНО! Когда только журналисты, пользуясь временной оттепелью, и могут что-то сказать. Где адвокаты? Где сами судьи? Где депутаты? Где профессиональные психиатры и психологи? Где ответственные юристы, которые понимают, что даже у представителей ведомства государственного насилия, должны быть ограничители.

Где поюще-пляшущая общественная комиссия при МВД, которую недавно в колонии накормили, «как в ресторане», и они не постеснялись во всех СМИ об этом рассказать?..

В XXI веке человека водят на цепи. Без дай-причины КАЖДОГО, кто попал под уголовное обвинение, на суде сажают в клетку. Вместо «Здрасьте!» любому надевают наручники, а потом разбираются. В белорусских тюрьмах и СИЗО здоровые люди умирают «сами собой» и все тип-топ. Это что?.. Это как называется?..

На мой взгляд, это называется садизм. Садисты оккупировали милицейское ведомство, потому что даже самые маленькие погоны дают им просто неограниченную власть над людьми. А государство, закрывая глаза на все скандалы, им только потакает. Для государства твари служащие ценны и важны. Надо понимать, потому, что именно они делают из общества тварей дрожащих.

Светлана Калинкина
Белорусский партизан

БЕЛАРУСЬ – РАСЕЯ

АБУРЫЛІСЯ НА МЕРКАВАННЕ БЕЛАРУСКІХ ГІСТОРЫКАЎ

У Расіі абурыліся, што беларуская нацыя "старэйшая за расіян на 200 гадоў". Падчас ток-шоу "Время покажет" у эфіры расійскага Першага канала абмяркоўвалася кніга беларускага гісторыка Алега Трусава "Гісторыя сярэднявечнай Еўропы".

Як можна меркаваць, саму кнігу расіяне не чыталі, яны цытавалі публікацыю пра яе прэзентацыю. Прагучала, што беларусы — "сапраўдныя рускія", што Сувораў "паліў вёскі" і г. д. Вядучы Арцём Шэйнін настойліва спрабаваў правесці паралелі паміж сітуацыяй у Беларусі і ва Украіне. Ён мяркуе, што ў нашай паўднёвай суседкі таксама ўсё пачыналася з такіх падручнікаў.

Журналістка Першага канала Кацярына Кібальчыч заявіла, што кніга Трусава — гэта не афіцыйная пазіцыя Беларусі. А гісторык і грамадская дзеячка Ніна Стужынская прызналася: "Я ў нейкім дзікім шоку... З чаго тут паніка? З кропкі гледжання беларусаў гэта нармальная з'ява. Прычым тут вы? Гэта гісторыя нашай краіны!".

Але вядучы не супакойваўся. Згадаў пра 10 тысяч загінулых украінцаў, абазваў аўтара кнігі "фрыкам". Былі паказаныя відэакадры з вулічнай акцыі ў Мінску ў сакавіку 2016-га, на якіх была моладзь з бел-чырвона-белымі сцягамі скакала і крычала "Хто не скача, той маскаль!". Пасля прадэманстравалі такія ж відэакадры з Кіева ў кастрычніку 2013 года. "Пра Украіну гаварылі: паскачуць і супакояцца. Не супакоіліся", — сказаў Шэйнін, намякаючы, што ў Беларусі існуе небяспека паўтарэння ўкраінскіх падзей.

Відэа праграмы гл. тут (першая яе частка прысвечаная Украіне, у ёй з расійскімі прапагандыстамі спрачалася паліталаг Алеся Яхно).

Ніна Стужынская ў каментары Радыё Свабода сказала, што ў шоку ад гэтай сустрэчы з расійскімі прапагандыстамі. Паводле яе слоў, у Маскве штучна нагнятаецца беларуска-расійскі канфлікт.

euroradio.fm

ПАЎТОР ЖАНРУ

ПРАВАДЫР ПРАПАНУЕ ІСЬЦІ Ў МІНУЛАЕ

Кіраўнік Беларусі Аляксандар Лукашэнка вырашыў чарговым разам ашчасьлівіць беларускі народ. Ён зноў даручыў у 2017 годзе вярнуць сярэдні заробак на ўзровень $500. Трэцім разам, лепшым часам.

Першы раз гэта было ў 2010 годзе, напярэдадні прэзыдэнцкіх выбараў. У выніку цягам таго году сярэдні заробак вырас з $350 да $530. Потым увесну 2011 году здарыўся абвал і дэвальвацыя рубля амаль на 200%.

У 2012 годзе Лукашэнка зноў загадаў давесьці сярэдні заробак да $500. І зноў гэта скончылася дэвальвацыяй на мяжы 2014-2015 гадоў на 40%.

Апошні раз Лукашэнка абяцаў заробак 500 даляраў у 2014 годзе. «Пяцьсот даляраў — гэта той мінімум, які павінен быць у кішэні чалавека», — казаў ён. Але здарыўся крызіс 2015, 2016 году. Цяпер у сярэднім беларусы атрымліваюць $377 у эквіваленце. Два гады Лукашэнка маўчаў наконт сярэдняга заробку ў далярах. Прэм'ер Кабякоў сёлета ўвесну казаў: «Думаю, у нас грамадзтва ўжо зразумела, што ад гэтых паказчыкаў у даляравым эквіваленце неабходна адыходзіць. Гэта не заўсёды справядліва і не зусім дакладна з пункту гледжаньня эканамічнай навукі».

І вось цяпер Лукашэнка, насуперак «пункту гледжаньня эканамічнай навукі», зноў ставіць такую задачу на парадак дня. Чаму раптам ён вярнуўся да гэтай «сьвятой лічбы»?

Рэч у тым, што крызіс сацыяльнай мадэлі непазьбежна выклікае ідэалягічны крызіс. Падобная сытуацыя здарылася на пачатку 1990-х гадоў, пасьля краху СССР і сацыялістычнай сыстэмы. Разбурэньне ранейшай карціны сьвету выклікала ў масавай сьвядомасьці псыхалягічны шок. Стварэньне Лукашэнкам беларускай сацыяльнай мадэлі дазволіла пераадолець гэты крызіс, стварыць новую сьветапоглядную сыстэму каардынатаў.

І вось цяпер у нейкай ступені мы вяртаемся да пачатку 1990-х гадоў. Сацыяльнаму і эканамічнаму крызісу зноў спадарожнічае ідэалягічны, каштоўнасны і псыхалягічны крызіс. Ва ўяўленьні кіруючай эліты і грамадзтва бурыцца звыклы сьветапарадак. Сярод насельніцтва зьявіліся расчараваньне і роспач. Прыходзіць усьведамленьне, што крызіс, падзеньне ўзроўню жыцьця — гэта не часовыя цяжкасьці, выкліканыя вонкавымі чыньнікамі, як спрабуе пераканаць улада, а надоўга — можа, назаўсёды. Гэта ўжо знайшло адлюстраваньне ў сацыялягічных апытаньнях. Зьяўляецца ўсьведамленьне, што беларуская сацыяльная мадэль — гэта тупіковы варыянт, што 20 гадоў «сусанін» вёў краіну не туды. Народ нават пачаў схіляцца да ідэі рэформаў.

У гэтай сытуацыі галоўны віноўнік тупіку вырашыў, што трэба даць людзям надзею і аптымізм. Лукашэнка нічога лепшага не прыдумаў, як зноў вярнуцца да абяцанай лічбы $500.

Хоць кіраўнік Беларусі і зьвязвае рост заробкаў з павелічэньнем прадукцыйнасьці працы, але гэта не павінна ўводзіць у зман. Бо з улікам цяперашняга эквіваленту даляравых заробкаў, каб забясьпечыць $500, трэба павялічыць прадукцыйнасьць працы за год у паўтара раза. Гэта фантастыка.

Дарэчы, праграма на пяцігодку, прынятая Ўсебеларускім народным сходам, прадугледжае, што да 2020 году сярэдні заробак вырасьце на 9,5-11,6%. Калі адлічваць ад цяперашняга ўзроўню, то атрымліваецца дзесьці $410 на канец пяцігодкі. Такімі тэмпамі (9,5-11,6% за пяцігодку) трэба 15 гадоў, каб выйсьці на $500.

Цяпер усе загаварылі пра нерэальнасьць гэтага абяцаньня. Заўважыў бы, што тэарэтычна дасягненьне такога сярэдняга заробку магчымае пры некалькіх умовах. Калі раптам сусьветныя цэны на нафту і калій вырастуць у 2-3 разы. Калі запусьціць друкарскі станок. Калі закрыць нерэнтабэльныя прадпрыемствы, звольніць усіх лішніх работнікаў, скарачыцьдзяржапарат.Каліажыцьцявіць рэвальвацыю, павысіць абмены курс беларускага рубля. Іншая справа, якія эканамічныя наступствы гэта за сабой пацягне.

Але тут важна ацаніць крызіс жанру. Нічога новага прыдумаць Лукашэнка ня ў стане. Тут нават ня ў тым справа, што на новыя выклікі ён рэагуе па-старому. Бо ні на што іншае ня здольны.

Праблема ў тым, што сам факт гэтага палітычна-папулісцкага рэмэйку наўрад ці прынясе яго аўтару іміджавыя дывідэнды. Бо мабілізаваць грамадзтва можа толькі нейкая моцная ідэя, якая сягае ў далягляд. Глядзіце, на выбарах, якія адбыліся апошнім часам у шэрагу краін (ЗША, Малдова, Баўгарыя), перамаглі кандыдаты, якія прапанавалі грамадзтву новую парадыгму разьвіцьця (ня будзем зараз разважаць наконт іх рэалістычнасьці). Раней і ў Беларусі быў такіпрыгожыідэалягічныканцэпт.Маўляў, мы пабудавалі ўнікальную сацыяльную мадэль, у якой сацыяльная абарона насельніцтва спалучаецца з хуткім эканамічным ростам («Тыгар Усходняй Эўропы»), сацыяльна-палітычнай стабільнасьцю, нам зайздросьцяць усе суседзі, жыць у такой краіне — вялікі гонар. Такая своеасаблівая беларуская мара. А абяцаньне заробку $500 — гэта такі вельмі прыземлены канструкт, які мала каго натхняе.

Другі момант. Беларусы памятаюць, што абяцаньне давесьці заробак да $500 ужо два разы давалася. І кожны раз заканчвалася гэта кепска, вялікай дэвальвацыяй. У масавай сьвядомасьці грамадзтва згадка пра гэта піяр-ход зьвязана з псыхалягічнай траўмай. І навошта verадзіць раны?

Нарэшце апошняе. Абяцаць заробак $500,якіўжобыўу2010годзе,гэтарухацца не наперад, а назад. Высьвятляецца, што Беларусь, можа, адзіная краіна ў сьвеце, дзе правадыр прапануе ісьці ў мінулае, задам наперад. З чым вас усіх шчыра віншую.

Валер Карбалевіч
www.svaboda.org

ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫЯ

20 НОВЫХ КРЫЛАТЫХ ФРАЗ ЛУКАШЕНКО

Самые интересные цитаты главы государства с пресс-конференции российским СМИ. На пресс-конференции региональных СМИ России Александр Лукашенко говорил 5 часов 40 минут — это рекорд его общения с российскими журналистами. Немало фраз, сказанных на этой встрече, станут крылатыми.

Naviny.by собрали самые запоминающиеся из них.

«Причина распада Советского Союза? Стирального порошка не хватало. Мне жалко было смотреть на женщин в очереди, да и сам не единожды стоял».

«Беларусь со времен Советского Союза поставляет в Россию креветки и сельдь».

«Во времена Советского Союза Калининград, считайте, был белорусской территорией. <...> Мы, конечно, не претендуем на включение Калининграда в состав Беларуси, ни в коем случае...»

«В России нет ни одного белорусского гастарбайтера».

«Главный омбудсмен (матерное это слово) в Беларуси — это президент».

«Дубасят нас — и правильно делают. У нас в спорте появилась новая тенденция: шпильнул себя каким-то наркотиком вместо того, чтобы заниматься, и мышечная масса растет».

«Как старый футболист — это моя первая профессия. В хоккей я играю по несчастью, а вообще я футболист в своей специальности спортивной, но травма колена, и мне пришлось заниматься хоккеем».

«Я, если занимаюсь спортом, бегу на лыжах, то 13 километров бегу, не 10 и не 15. Если я делаю какие-то упражнения, то делаю 13 раз или несколько раз по 13. Я очень хорошо отношусь к этому числу».

«Вот эти всякие гаджеты, айфоны, плафоны и прочее будут приносить богатство в будущем — современные новейшие технологии».

«В образовании есть еще столько дурноты неразумной».

«Смотрю на этот „Черный квадрат", так он называется, да. Думаю, что тут такого? Может, и я бы за ночь такое нарисовал».

«И вообще культурные люди — это вообще талантище. Убей меня, я не напишу картину. Вот повесили бы завтра, я б не написал картину».

«Мужик не может быть таким талантливым [в искусстве], как женщина».

«Царствие ему покойное» (о бывшем президенте РФ Борисе Ельцине).

«Если вижу сорняки (в этом году был период влажный), то штаны снял и в трусах пошел пропалывать вместе с двумя человеками».

«У меня старший сын — черномазый такой».

«Если бы Беларусь сейчас ежегодно добывала 7-8 млн тонн нефти — это была бы самая процветающая страна».

«Говорят, что рынок всё отрегулирует, но рынок — это жулики».

«Если комбайн после поломки через сутки не завертится, мы отворачиваем голову генеральному директору предприятия».

«Покупайте белорусские сыры».

"Белапан"

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 30.11.2016 у 18.10 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.